

Murdoch đến Musk: sức mạnh truyền thông toàn cầu đã chuyển từ những ông trùm sang những anh chàng công nghệ lớn như thế nào

© Matthew Ricketson Matthew Ricketson. Professor of Communication, Deakin University
& Andrew Dodd. Director of the Centre for Advancing Journalism, The University of Melbourne

[The Conversation](#) (9/9/24)



© [The Conversation](#)

Cho đến gần đây, Elon Musk chỉ là một ông trùm xe điện và người tiên phong trong lĩnh vực không gian vô cùng thành công. Chắc chắn, ông ấy thất thường và thẳng thắn, nhưng ảnh hưởng toàn cầu của ông ấy đã được kiểm chế và dường như được kiểm soát.

Nhưng nếu chỉ sở hữu một nền tảng truyền thông, dưới dạng Twitter – hiện là X – thì kẻ lập dị đã trở thành ông trùm, và quyền lực của kẻ bắt nạt truyền thông lớn nhất thế giới đã chuyển giao cho một người chơi mới.

Điều chúng ta có thể đánh giá từ việc theo dõi sự quản lý của Musk đối với X là ông không giống những ông trùm truyền thông trước đây, khiến ông thậm chí còn nguy hiểm hơn. Ông hoạt động theo các quy tắc của riêng mình, thường nằm ngoài tầm với của các cơ quan quản lý. Ông đã chứng minh rằng ông không tôn trọng những người cố gắng kiểm chế ông.

Dưới chế độ cũ, các ông trùm báo chí, từ William Randolph Hearst đến Rupert Murdoch, ít nhất cũng giả vờ rằng họ cam kết với báo chí nói lên sự thật. Không cần quan tâm đến việc họ đồng thời triển khai sự đe dọa và bắt nạt để đạt được mục đích thương mại và chính trị của mình.

Musk không cần, hoặc không muốn, sự giả vờ như vậy vì ông không cần phải che đậy bất cứ điều gì ông nói trong một bức màn mỏng như tờ báo. Thay vào đó, lý

lẽ thúc đẩy ông là quyền tự do ngôn luận, thường là mồi cho đừng dám cản đường tôi.

Điều này có nghĩa là chúng ta đang ở một vùng đất mới, nhưng không có nghĩa là những gì diễn ra trước đó là không liên quan.

Một xô lớn của câu tục ngữ (A big bucket of the proverbial)

Nếu bạn muốn có một bản tóm tắt toàn diện và cập nhật về hành vi của những ông trùm truyền thông trong hơn một thế kỷ qua, Eric Beecher vừa [cung cấp thông tin đó](#) trong cuốn sách The Men Who Killed the News.

Bên cạnh những lời kể của những người như Hearst ở Hoa Kỳ và Lord Northcliffe ở Vương quốc Anh, Beecher còn trích dẫn ví dụ khét tiếng về những gì đã xảy ra với John Major, thủ tướng Anh từ năm 1990 đến năm 1997, người đã phản đối việc Murdoch phản đối việc tăng cường quan hệ với Liên minh châu Âu.

Trong một cuộc trò chuyện giữa Major và Kelvin MacKenzie, biên tập viên của tờ báo lá cải tiếng Anh bán chạy nhất của Murdoch, The Sun, thủ tướng đã được nói thẳng thừng: "Được rồi John, để tôi nói thế này. Tôi có một xô phân lớn nằm trên bàn làm việc và sáng mai tôi sẽ đổ hết lên đầu anh."

MacKenzie có thể nghĩ rằng ông đang nói sự thật với người có quyền lực, nhưng thực tế là ông đang làm theo lệnh của Murdoch, và thực sự sử dụng giọng nói của chủ nhân mình, như Beecher xác nhận bằng cách kể lại giai thoại từ đầu sự nghiệp của Murdoch tại Úc.

Vào những năm 1960, khi Murdoch sở hữu tờ The Sunday Times ở Perth, ông đã gặp Lang Hancock (cha của Gina Rinehart) để thảo luận về khả năng mua một số triển vọng khoáng sản cùng nhau ở Tây Úc. Chính quyền tiểu bang đã phản đối thỏa thuận đã lên kế hoạch.

Beecher trích dẫn người viết tiểu sử của Hancock, Robert Duffield, người khẳng định Murdoch đã hỏi ông trùm khai khoáng, "Nếu tôi có thể khiến một chính trị gia nào đó đàm phán, ông có bán cho tôi một miếng bánh không?" Hancock trả lời là có. Đêm hôm đó, Murdoch lại gọi điện để nói rằng thỏa thuận đã được thực hiện. Làm thế nào, Hancock hỏi một cách khó tin. Murdoch trả lời: "Đơn giản [...] Tôi đã nói với ông ấy: này, ông có thể có một tiêu đề mỗi ngày hoặc một xô phân mỗi ngày. Thế nào?"

Giữa Murdoch vào những năm 1960 và MacKenzie vào những năm 1990 là tác phẩm Bồ già của Mario Puzo với Don Corleone, được Luca Brasi hỗ trợ chĩa súng vào đầu đối thủ, nói rằng "hoặc là não hoặc chữ ký của anh ta sẽ ở trên hợp đồng".

Thay đổi luật chơi (Changing the rules of the game)

Những ông trùm truyền thông sử dụng những viên đạn ẩn dụ. Những người tương đối ít chống lại chúng, như Major, bị chỉ trích nặng nề về chính phủ của họ. Các tiêu đề trên tờ The Sun sau chiến thắng của Đảng Bảo thủ trong cuộc bầu cử năm

1992 bao gồm: "Thủ tướng lùn", "Không đủ khả năng làm việc" và "1.001 lý do tại sao ông lại là một kẻ ngốc như vậy John".

Nếu những ông trùm truyền thông từ thời Hearst và Northcliffe đã xoay xở giữa việc sản xuất báo chí và theo đuổi mục tiêu thương mại và chính trị, thì ít nhất họ cũng đã làm được điều đầu tiên, và một số trong số đó đã rất tốt.

Ngược lại, những người lãnh đạo của các công ty truyền thông xã hội khổng lồ không nhận bất kỳ vai trò nào của báo chí. Nếu có, họ dường như giữ báo chí bằng kim cang xa khuôn mặt của họ càng tốt.

Tuy nhiên, họ sở hữu khối tài sản khổng lồ. Apple, Microsoft, Google và Meta, trước đây gọi là Facebook, nằm trong [mười công ty hàng đầu trên toàn cầu](#) theo vốn hóa thị trường. Để so sánh, vốn hóa thị trường của News Corporation hiện xếp hạng 1.173 trên thế giới.

Việc quản lý môi trường trực tuyến có thể khó khăn, như Úc đã phát hiện ra trong năm nay khi họ cố gắng và thất bại trong việc ngăn chặn X lưu trữ cảnh quay về vụ tấn công bằng dao ở Nhà thờ Wakeley. Nhưng việc hạn chế các nền tảng truyền thông xuyên quốc gia có thể thực hiện được, theo [Robert Reich](#), cựu Bộ trưởng Lao động trong chính phủ Bill Clinton.

Mặc dù có một số chiến thắng ban đầu thông qua Bộ luật thương lượng truyền thông của Úc, các công ty công nghệ lớn vẫn thường phản đối quy định. Họ đã sử dụng ảnh hưởng đáng kể của mình để ngăn cản quy định bất cứ khi nào và bất cứ nơi nào các quốc gia tìm cách đưa ra quy định.

Người sáng lập và giám đốc điều hành của Meta, Mark Zuckerberg, được biết đến là người hay nổi loạn, như ông đã chứng minh vào tháng 2 năm 2021 khi ông phản đối quy tắc mặc cả bằng cách đơn phương đóng các trang Facebook đưa tin. Tuy nhiên, nhìn chung, chiến lược của ông là triển khai các phương pháp quan hệ công chúng và vận động hành lang tiêu chuẩn.

Nhưng đối thủ của ông, Musk, lại sử dụng nền tảng truyền thông xã hội X của mình như một quả cầu phá dỡ.

Musk gần như là điều đầu tiên mà người dùng X trung bình nhìn thấy trong nguồn cấp dữ liệu của họ, bất kể họ có muốn hay không. Ông ấy cho mọi người lợi ích từ suy nghĩ của mình, chưa kể đến bong bóng suy nghĩ của ông ấy. Ông ấy tự nhận mình là người theo chủ nghĩa tuyệt đối về tự do ngôn luận, nhưng hầu hết các tuyên bố của ông ấy đều nghiêng về bên phải, không có nhiều chỗ cho các quan điểm khác.

Một số dòng tweet của ông mang tính kích động, chẳng hạn như [liên kết đến một bài viết](#) quảng bá cho thuyết âm mưu về vụ tấn công tàn bạo nhằm vào Paul Pelosi, chồng của cựu Chủ tịch Hạ viện Hoa Kỳ Nancy Pelosi, hoặc dòng tweet của ông rằng "Nội chiến là điều không thể tránh khỏi" sau các cuộc bạo loạn nổ ra gần đây ở Anh.

Theo BBC [đưa tin](#) , các cuộc bạo loạn xảy ra sau vụ đâm chết ba cô gái ở Southport. "Tình trạng bất ổn sau đó ở các thị trấn và thành phố trên khắp nước Anh và một số vùng của Bắc Ireland đã bị thúc đẩy bởi thông tin sai lệch trên mạng, cực hữu và tình cảm chống nhập cư."

Musk cũng chẳng buồn nói lời xã giao khi mọi người không đồng tình với ông. Cuối năm ngoái, các nhà quảng cáo đã cân nhắc tẩy chay X vì họ tin rằng một số bài đăng của Musk có nội dung chống Do Thái. Ông đã nói với họ trong [một cuộc phỏng vấn trực tiếp](#) rằng "Go fuck yourself".

Ông đã chào đón Donald Trump, ứng cử viên tổng thống của Đảng Cộng hòa, trở lại X sau khi tài khoản của Trump bị đóng băng vì những bình luận của ông xung quanh vụ tấn công vào tòa nhà quốc hội ngày 6 tháng 1 năm 2021. Kể từ đó, cả hai người đã [đưa ra ý tưởng](#) cùng nhau điều hành nếu Trump thắng nhiệm kỳ thứ hai.

Liệu thế giới có tốt đẹp hơn khi có những ông trùm công nghệ như Musk, những người đòi hỏi sự tự do không giới hạn và khẳng định ảnh hưởng của mình một cách trắng trợn, hay những ông trùm truyền thông theo kiểu cũ, những người đưa ra những lời lẽ hoa mỹ về tự do báo chí và gây ảnh hưởng dưới vỏ bọc báo chí?

Đó là một câu hỏi cho thời đại chúng ta mà có lẽ chúng ta nên bắt đầu suy nghĩ.